

Skolval Alingsås kommun

**Ansökningsförfarande, placeringsregler och
urvalskriterier**

Barn- och ungdomsförvaltningen

Fastställd i barn- och ungdomsnämnden 2019-XX-XX §NN
Dnr: 2019.XXX BUN

Innehållsförteckning

1. Ansökningsförfarande	2
1.1 Ansökningsperiod	2
1.2 Informationsbrev	2
1.3 Vem ska göra skolval?	2
1.4 Ansökan via e-tjänst	2
2. Placeringsregler och urvalskriterier skolval Alingsås kommun	3
2.1 Urvalskriterier för antagning till skolenhet vid platsbrist	4
3. Förtydligande kommentarer	5
3.1 Folkbokföringsadress	5
3.2 Kö	5
3.3 Skolskjuts	5
3.4 Barn/elever folkbokförda utanför Alingsås kommun	5
3.5 Barn/elever med skyddad identitet (skyddade personuppgifter)	5
3.6 Barn/elever i behov av särskilt stöd	6
4.1 Vad innebär en "skolenhet nära hemmet"?	7
4.2 Vad händer om vårdnadshavarna inte får sitt/sina önskade skolval? ...	7
4.3 Skolbyte	7
4.4 inskrivning vid inflyttning	8
4.5 När får eleverna veta vilken skola de ska börja på?	8
4.6 Vad är relativ närhet?	8
4.7 Exempel på beräkning av relativ närhet.....	10

1. Ansökningsförfarande

1.1 Ansökningsperiod

Skolvalet i Alingsås pågår mellan 15 november – 15 december varje år. Det finns möjlighet att ansöka till tre skolenheter. Enligt rättspraxis har kommunen inte rätt att särbehandla elever som inte har gjort ett skolval. Kommunen arbetar därmed aktivt för att få in ansökningar.

1.2 Informationsbrev

Alingsås kommun skickar ett brev hem till vårdnadshavare för barn och elever som ska börja Förskoleklass respektive årskurs 7. I brevet framgår även när respektive skola har informationstillfälle inför ansökningsperioden.

Brevet och information läggs också ut på kommunens hemsida samt via kommunikationsplattformen Arena för lärande.

1.3 Vem ska göra skolval?

Alla barn/elever som ska börja grundskolan (Förskoleklass) eller börja årskurs 7 ska göra ett skolval. Alingsås har enligt skollagen skolpliktsansvar för alla folkbokförda elever i kommunen. Det är därför viktigt att vårdnadshavarna meddelar vart de avser att barnet ska gå i skola.

- *Elever som redan går på fristående enhet (årskurs 6) antas gå kvar, om ingen aktiv ansökan görs.*
- *Elever inskrivna på en F-9 skola antas gå kvar i årskurs 7 på skolenheten, om ingen annan ansökan görs.*
- *Elever inskrivna på en F-3 skolenhet antas gå kvar i angränsande skolenhet med årskurs 4-6, om ingen ansökan görs.*

1.4 Ansökan via e-tjänst

Skolvalet görs i första hand via e-tjänst, <https://www.alingsas.se/sjalvservice-grundskola>. Ansökan kan också göras via blankett som finns på kommunens hemsida.

2. Placeringsregler och urvalskriterier skolval Alingsås kommun

Alingsås kommuns placeringsregler utgår ifrån skollagen och i första hand ska elever alltid erbjudas placering på den skola som vårdnadshavarna önskar att eleven ska gå i;

9 kap. Förskoleklassen Placering vid en skolenhet

15 § En elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts, ska dock kommunen placera eleven vid en annan skolenhet. Kommunen får annars frångå elevens vårdnadshavares önskemål endast om den önskade placeringen skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

10 kap. Grundskolan Placering vid en skolenhet

30 § En elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts, ska dock kommunen placera eleven vid en annan skolenhet inom sin grundskola.

Kommunen får annars frångå elevens vårdnadshavares önskemål endast om

- 1. den önskade placeringen skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen, eller*
- 2. det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero.*

Beslut enligt andra stycket punkt 2 gäller omedelbart, om inte annat beslutas.

Alla elever ska erbjudas en plats på en skolenhet nära hemmet. För elever som saknar en skolenhet nära hemmet erbjuds skolskjuts. Skolverket förtydligar att det kan finnas flera skolor i kommunen som anses vara belägna nära hemmet så närhetsprincipen innebär inte alltid att eleven blir placerad i den skolenhet som ligger närmast hemmet¹.

I Alingsås definieras "nära hemmet" som 2 km för en elev i Förskoleklass och 5 km för en elev i årskurs 7.

---

¹ Skolverket, utbildningsavdelningen 2019, *Val av grundskola*.
<https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/valja-grundskola> (Länk hämtad 2019-08-22).

2.1 Urvalskriterier för antagning till skolenhet vid platsbrist

Urvalskriterierna tillämpas endast om en skolenhet blir full och har sin utgångspunkt i Skollagen. I övriga fall sker placering alltid utifrån vårdnadshavarnas önskemål.

Rangordning	Urvalskriterium	Kommentar
1.	Barn/elever med skyddad identitet (skyddade personuppgifter)	Elever med skyddad identitet som vistas i Alingsås har företräde vid skolplacering.
2.	Barn/elever i behov av särskilt stöd	<p>För att en elev ska placeras före annan elev med motivering <i>i behov av särskilt stöd</i> krävs utredning av berörda rektorer (förskola/skola) och Barn- och elevhälsoteam.</p> <p>Vårdnadshavare och/eller avlämnande skola/förskola ska åberopa <i>i behov av särskilt stöd</i> innan skolvalsansökningsperioden påbörjas den 15 november.</p> <p>Bedömning görs utifrån behov innan urval påbörjas. Underlag måste peka på att skolgången inte kan fullgöras på ett likvärdigt sätt för eleven, på en annan skolenhet. <i>I behov av särskilt stöd</i> innefattar exempelvis inte var kompisarna går i skolan.</p>
3.	Folkbokförda barn/elever har förtur före utomkommunala barn.	Hemkommun har huvudansvar för skolgång. Folkbokförda barn/elever har förtur före utomkommunala barn.
4.	Syskonförtur (F-6)	Gäller endast grundskola F-6. Syskon måste gå kvar i verksamheten vid skolstart.
5.	Relativ närhet	Den relativa närhetsprincipen innebär att avstånd mäts mellan elevens folkbokföringsadress och den ansökta skolan. En annan mätning görs från folkbokföringsadress till närmaste alternativa skola. Bedömningen ska vara likvärdig för alla elever.
6.	Lottning	Om flera elever får samma relativa avstånd, används lottning för att avgöra vem/vilka av eleverna med samma avstånd som erbjuds plats.

3. Förtydligande kommentarer

3.1 Folkbokföringsadress

Att ha en korrekt folkbokföringsadress regleras i folkbokföringslagen 1991:481. Det är viktigt att rätt folkbokföringsadress är registrerad eftersom det utgör grunden för mätningen av relativ närhet. Eventuella framtida förändringar så som flytt måste meddelas till kommunen inför att urvalsprocessen genomförs. *Vid misstanke om felaktigt folkbokföring kan anmälan göras av kommunen till Skatteverket.*

3.2 Kö

Alingsås kommun har ingen kö till grundskolan. En elev kan inte ansöka i förväg till en skolenhet. Det spelar alltså ingen roll vilken dag ansökan inkommer under ansökningsperioden. Enligt rättspraxis har kommunen inte rätt att särbehandla elever som inte har gjort ett skolval. Kommunen arbetar därmed aktivt för att få in ansökningar.

3.3 Skolskjuts

Ansökan om skolskjuts görs separat, i första hand via e-tjänst.

Det är viktigt att vårdnadshavare som är beroende av skolskjuts undersöker med kommunen vad deras eventuella skolval kan ha för effekter berättigandet till skolskjuts.

Det finns särskilda regler kring skolskjuts i skollagen och genom regler antagna av Barn- och ungdomsnämnden. Bland annat beviljas inte skolskjuts till och från ett fritidshem, utan endast till och från skolans tider.

För att få skolskjuts i Alingsås som elev i Förskoleklass behöver skolan vara placerad mer än 2 kilometer från hemmet. För årskurs 7 är avståndet 5 kilometer. För elever som saknar skolenhet nära hemmet, erbjuds skolskjuts.

3.4 Barn/elever folkbokförda utanför Alingsås kommun

Eftersom hemkommunen har huvudansvar för eleverna i sin kommun prioriteras folkbokförda barn i Alingsås kommun före utomkommunala barn om skolenheten blir full. Om det finns underlag med stöd i skollagen kap 10 §25 eller kap 9 §13 tas eleven emot under urvalskriterium 2. *Barn/elever i behov av särskilt stöd*. Elever folkbokförda i annan kommun som har gått majoriteten (alt hela) av sin skolgång i Alingsås kommun, bedöms folkbokförd. Detta utifrån barnets bästa.

3.5 Barn/elever med skyddad identitet (skyddade personuppgifter)

Om en person riskerar att utsättas för brott, förföljelser eller allvarliga trakasserier kan Skatteverket aktivera skyddade personuppgifter. Skyddade personuppgifter är Skatteverkets samlingsnamn för de olika skyddsåtgärderna *skyddad folkbokföring*, *sekretessmarkering* och *fingerade personuppgifter* inom folkbokföringen.

Skyddad folkbokföring ger ett starkare skydd än sekretessmarkering. När du har en markering för skyddad folkbokföring får du vara folkbokförd i den gamla kommunen trots att du har flyttat därifrån, eller i en annan kommun som du inte har haft någon anknytning till. De gamla adressuppgifterna tas bort och den nya adressen

registreras inte i folkbokföringen, och sprids därmed aldrig till andra myndigheter. En adress till Skatteverket registreras dit du får din post.

En *sekretessmarkering* är den lägre graden av skyddade personuppgifter. En sekretessmarkering är en administrativ åtgärd som gör det svårare för andra att ta del av dina personuppgifter i folkbokföringsregistret. Sekretessmarkeringen omfattar alla dina personuppgifter.

Du kan få *fingerade personuppgifter* om du är utsatt för särskilt allvarlig brottslighet och hotas till ditt liv, hälsa eller frihet. Det innebär att du får nya identitetsuppgifter, till exempel ett nytt namn och ett nytt personnummer. Ansökan om skyddad folkbokföring och sekretessmarkering görs via Skatteverket. Fingerade personuppgifter ansöker du om hos Polisen².

Urvalskriteriet *barn med skyddad identitet (skyddade personuppgifter)* avser att barn och elever med något av nämnda skydd ges förtur vid placering på en skolenhet. Kommunen utgår från Skatteverkets registrerade uppgifter. Saknas skydd hos Skatteverket kan underlag från kvinnojour eller liknande instans styrka pågående utredning.

3.6 Barn/elever i behov av särskilt stöd

För att en elev ska placeras före annan elev med motivering *i behov av särskilt stöd* krävs utredning av berörda rektorer (förskola/skola) och Barn- och elevhälsoteam.

Vårdnadshavare och/eller avlämnande skola/förskola ska åberopa *i behov av särskilt stöd* innan skolvalsansökningsperioden påbörjas den 15 november. Vårdnadshavare kan ta kontakt med rektor/specialpedagog för att initiera en utredning.

Bedömning görs utifrån behov innan urval påbörjas. Underlag måste peka på att skolgången inte kan fullgöras på ett likvärdigt sätt för eleven, på en annan skolenhet. *I behov av särskilt stöd* innefattar exempelvis inte var kompisarna går i skolan.

---

² Skatteverket, folkbokföring – *skyddade personuppgifter*.
<https://skatteverket.se/privat/folkbokforing/skyddadepersonuppgifter.4.18e1b10334ebe8bc80001711.html>. (Länk hämtad 2019-08-28).

4. Vanliga frågor om Skolvalet i Alingsås kommun

4.1 Vad innebär en "skolenhet nära hemmet"?

Det kan finnas flera skolor i kommunen som anses vara belägna nära hemmet. Den relativa närhetsprincipen innebär inte alltid att barnet blir placerad i den skolenhet som ligger närmast hemmet.

I Alingsås tillämpas skolskjutsavstånden för att bedöma om en skola är nära hemmet eller ej. För Förskoleklass innebär det 2 km och för årskurs 7 innebär det 5 km. Det innebär att en elev boende i Alingsås centrum har flera skolor nära hemmet. **Observera att vårdnadshavarens önskemål alltid prioriteras först.**

4.2 Vad händer om vårdnadshavarna inte får sitt/sina önskade skolval?

Alingsås försöker i allra högsta grad tillgodose vårdnadshavarnas önskemål. Elever som inte får plats på den önskade skolenheten får en placering på en annan skolenhet nära hemmet. I skolvalsansökan kan upp till 3 skolenheter väljas och i första hand erbjuds placering på något av de önskade alternativen. Kommunen försöker först att placera eleven på förstahandsvalet, sedan andrahandsvalet, slutligen tredjehandsvalet.

Eleven får en placering på en "reservantagningslista" utifrån urvalskriterierna. Eleverna på reservlistan kontaktas om plats blir ledig på skolan. Om vårdnadshavare får erbjudande och tackar nej plockas de bort från listan och nästa elev på listan tillfrågas. I praktiken innebär det att en elev kan hamna på flera reservantagningslistor.

Efter skolstart måste vårdnadshavare som fortfarande önskar få plats på berörd skola ansöka om skolbyte. Detta eftersom reservantagningslistan endast är aktuell till 15 september. Efter den 15 september måste vårdnadshavare som fortfarande önskar få plats på berörd skola meddela att de vill stå kvar på reservantagningslistan. Se punkt 4.3 nedan.

4.3 Skolbyte

Alingsås tillämpar skolbyten när rektor bedömer att plats uppstår på skolenheten. Ansökningar som kommer in till skolenheten fram tills en plats uppstår läggs på en gemensam reservantagningslista. När plats blir ledig beslutar rektor om att ta in barn från reservantagningslistan utifrån urvalskriterierna.

Vid inflyttning kan plats även erbjudas direkt så länge det inte finns några elever i listan över nekande beslut (reservantagning) eller elever som tidigare ansökt om skolbyte. Exempel:

- 3 har elever ansökt om skolbyte under perioden 1 oktober – 1 november.
- 1 plats blir tillgänglig på skolan den 2 november.
- Rektor beslutar vem av de 3 eleverna som får plats på skolan utifrån urvalskriterierna. Det spelar ingen roll i vilken ordning ansökningarna kom in.

Skolbyte och inflyttning behandlas likvärdigt och plats erbjuds utifrån urvalskriterierna.

4.4 inskrivning vid inflyttning

Vårdnadshavare till nyinflyttade elever gör en ansökan till den skolenhet där de önskar att barnet ska gå. Därefter behandlas ansökan tillsammans med eventuella elever i reservantagningslista. Skulle den önskade skolenheten vara fullbelagd kommer eleven erbjudas plats på en annan skolenhet nära hemmet.

4.5 När får eleverna veta vilken skola de ska börja på?

När urvalsprocessen är färdig kommer vårdnadshavarna att kontaktas. Vårdnadshavare som sökt via e-tjänst kan få meddelande direkt via systemet, i övriga fall sker återkoppling via brev.

Elever som får nekande beslut kommer få ett separat beslut hemskickat till sig. I det nekande beslutet står även vilken skola eleven bereds plats i.

4.6 Vad är relativ närhet?

När urvalet sker till respektive skola behandlas ansökningarna utifrån urvalskriterierna.

1.	Barn med skyddad identitet (sekretesskydd)
2.	Barn/elever i behov av särskilt stöd
3.	Folkbokförda barn/elever i Alingsås kommun
4.	Syskonförtur (gäller endast grundskola F-6)
5.	Relativ närhet
6.	Lottning

Det betyder att elever med skyddad ID erbjuds plats först, därefter om det finns några elever i behov av särskilt stöd (som utredning påvisat innan urvalsprocessen påbörjas). Därefter kan elever som inte är folkbokförda i Alingsås kommun plockas bort då hemkommun har ansvar för elevens skolgång.

Därefter placeras de barn som har syskon på skolenheten, vid skolstart (Gäller endast ansökningar till Förskoleklass, då syskonförtur inte tillämpas på årskurs 7-9).

Slutligen behandlas resterande elever utifrån relativ närhet.

Relativ närhet innebär att avstånd mäts mellan elevens folkbokföringsadress och den ansökta skolan. En annan mätning görs från folkbokföringsadress till närmaste alternativa skola. Endast officiella gång och cykelvägar kan mätas eftersom bedömningen ska vara likvärdig för alla elever. För elever boende på adresser utan cykel/gångbana görs mätning på de sträckor som finns.

Den elev som har längst avstånd till en annan skolenhet nära hemmet erbjuds platsen på sökta skolenheten. Bedömningen görs utifrån det relativa avståndet.

Relativ närhet innebär att de elever som får närmare till en alternativ skola (eller förlorar minst sett till avstånd) nekats plats till förmån från de elever som får längre i avstånd till en alternativ skola. För elever som saknar skolenhet nära hemmet, erbjuds skolskjuts, separat ansökan måste göras. **Se punkt 4.7 nedan för ett exempel på uträkning av relativ närhet.**

4.7 Exempel på beräkning av relativ närhet.

Aisha har sökt Skola A. Det är 850 meter mellan folkbokföringsadressen och skolan. Aisha har Skola B som närmaste alternativ. Det är 1600 meter till Skola B. Den relativa närheten beräknas då genom att ta skillnaden mellan den närmsta skolan och den sökta skolan:

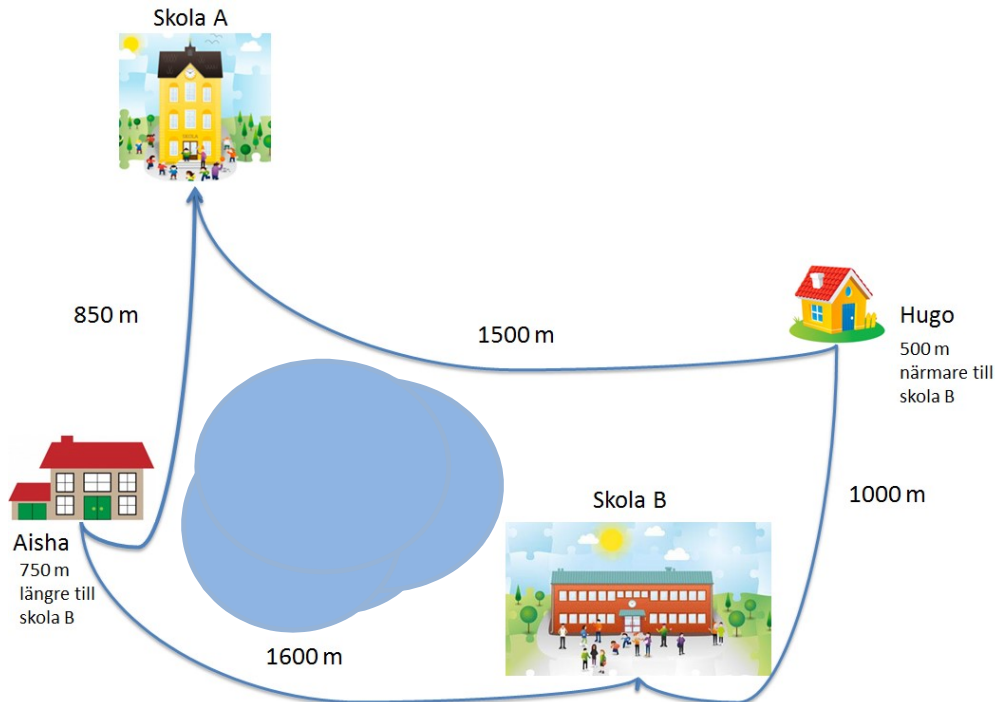
1600 meter (närmaste skolan förutom vald skola) – 850 meter (vald skola) = 750 meter.

Aisha får då en urvalspoäng på 750 meter. Det innebär att det skulle vara 750 meter längre till den närmsta alternativa skolan, än den sökta skolan.

Hugo har också sökt Skola A. Det är 1500 meter mellan folkbokföringsadressen och skolan. Hugo har också skola B som närmsta alternativ. Dit är det 1000 meter. Den relativa närheten beräknas då på samma sätt som för Aisha:

1000 meter (närmaste skolan förutom vald skola) – 1500 meter (vald skola) = - 500 meter.

Hugo får då en urvalspoäng på minus (-) 500 meter. Det innebär att det är 500 meter närmare till Skola B än Skola A.

Om skola A är full och endast en elev kan erbjudas plats, skulle Aisha erbjudas platsen. Det beror på att Aisha får 750 meter längre till skolan närmast hemmet (förutom valda skolan), medan Hugo får 500 meter närmare till Skola B, som är hans närmaste alternativ.